

Số: /BC-SXD

Lạng Sơn, ngày tháng 8 năm 2026

BÁO CÁO

Đánh giá thực trạng quan hệ xã hội có liên quan đến dự thảo Quyết định ban hành định mức cấp phối vật liệu sử dụng cát nghiền từ đá vôi trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Sở Xây dựng đã tiến hành đánh giá thực trạng quan hệ xã hội có liên quan đến dự thảo Quyết định ban hành định mức cấp phối vật liệu sử dụng cát nghiền từ đá vôi trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn như sau:

I. BỐI CẢNH THỰC HIỆN ĐÁNH GIÁ

1. Bối cảnh trong nước và quốc tế liên quan đến các quan hệ xã hội

Trong những năm gần đây, cùng với quá trình phát triển kinh tế - xã hội và đẩy mạnh đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng, nhu cầu sử dụng cát làm vật liệu xây dựng ngày càng tăng. Trong khi đó, nguồn cát tự nhiên ngày càng khan hiếm, việc khai thác quá mức đã gây nhiều tác động tiêu cực đến môi trường, như sạt lở bờ sông, suy giảm tài nguyên, ảnh hưởng đến hệ sinh thái và công tác phòng, chống thiên tai. Trên thế giới, xu hướng nghiên cứu, sản xuất và sử dụng vật liệu thay thế cát tự nhiên, đặc biệt là cát nghiền từ đá, ngày càng được khuyến khích nhằm bảo đảm phát triển bền vững, sử dụng hiệu quả tài nguyên và giảm thiểu tác động đến môi trường.

Ở Việt Nam, Chính phủ đã có nhiều chủ trương thúc đẩy sử dụng vật liệu thay thế cát tự nhiên, khuyến khích nghiên cứu, ứng dụng cát nghiền trong sản xuất bê tông và vữa xây. Tuy nhiên, việc áp dụng loại vật liệu này trong hoạt động đầu tư xây dựng vẫn gặp khó khăn do hệ thống định mức xây dựng do Bộ Xây dựng ban hành chưa quy định định mức cấp phối vật liệu sử dụng cát nghiền từ đá vôi làm cơ sở lập và quản lý chi phí đầu tư xây dựng.

Tại tỉnh Lạng Sơn, nguồn đá vôi có trữ lượng lớn, chất lượng phù hợp để sản xuất cát nghiền phục vụ xây dựng. Đồng thời, tỉnh đã tổ chức thực hiện nhiệm vụ khoa học và công nghệ về xây dựng định mức cấp phối vật liệu sử dụng cát nghiền từ đá vôi; kết quả nghiên cứu đã được nghiệm thu và cấp Giấy chứng nhận đăng ký kết quả thực hiện nhiệm vụ khoa học và công nghệ. Đây là cơ sở thực tiễn quan trọng để xây dựng và ban hành định mức áp dụng trên địa bàn tỉnh.

2. Các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước liên quan đến quan hệ xã hội

Đảng và Nhà nước luôn xác định phát triển ngành xây dựng theo hướng sử dụng tiết kiệm tài nguyên, bảo vệ môi trường và khuyến khích ứng dụng khoa học, công nghệ, vật liệu mới trong xây dựng. Chính phủ đã ban hành Nghị quyết

số 46/NQ-CP ngày 09/6/2017 và Văn bản số 269/TB-VPCP ngày 15/6/2017, trong đó yêu cầu các bộ, ngành, địa phương nghiên cứu, phát triển vật liệu thay thế cát tự nhiên nhằm khắc phục tình trạng khan hiếm cát xây dựng và hạn chế tác động tiêu cực của hoạt động khai thác cát.

Luật Xây dựng năm 2025, Nghị định số 206/2026/NĐ-CP ngày 15/6/2026 của Chính phủ và các Thông tư số 36/2026/TT-BXD, 37/2026/TT-BXD, 38/2026/TT-BXD ngày 26/6/2026 của Bộ trưởng Bộ Xây dựng đã quy định nguyên tắc quản lý chi phí đầu tư xây dựng, đồng thời giao Ủy ban nhân dân cấp tỉnh tổ chức xây dựng, ban hành định mức dự toán đối với các công tác xây dựng chưa được Bộ Xây dựng hoặc Bộ quản lý công trình xây dựng chuyên ngành ban hành. Như vậy, việc xây dựng và ban hành định mức cấp phối vật liệu sử dụng cát nghiền từ đá vôi trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn là phù hợp với chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước về phát triển vật liệu xây dựng mới, bảo vệ môi trường, sử dụng tiết kiệm tài nguyên và phân cấp cho địa phương trong quản lý chi phí đầu tư xây dựng.

II. THỰC TRẠNG QUAN HỆ XÃ HỘI

1. Quan hệ xã hội chưa có pháp luật điều chỉnh liên quan đến dự thảo

Hiện nay, trong quá trình lập, thẩm định, phê duyệt dự toán xây dựng và quản lý chi phí đầu tư xây dựng đối với các công trình sử dụng cát nghiền từ đá vôi trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn đã phát sinh quan hệ giữa cơ quan quản lý nhà nước, chủ đầu tư, đơn vị tư vấn, nhà thầu và các tổ chức, cá nhân có liên quan trong việc xác định cấp phối vật liệu và định mức hao phí phục vụ lập đơn giá, dự toán. Tuy nhiên, hệ thống định mức xây dựng do Bộ Xây dựng ban hành hiện chưa quy định định mức cấp phối vật liệu sử dụng cát nghiền từ đá vôi dùng cho bê tông và vữa. Do đó, các chủ thể tham gia hoạt động xây dựng chưa có căn cứ pháp lý thống nhất để xác định định mức, dẫn đến việc áp dụng còn mang tính tham khảo, sử dụng nhiều phương pháp tính toán khác nhau hoặc phải xây dựng định mức riêng cho từng dự án, làm tăng thời gian, chi phí và ảnh hưởng đến tính thống nhất trong quản lý chi phí đầu tư xây dựng.

Mặc dù tỉnh Lạng Sơn đã hoàn thành nhiệm vụ khoa học và công nghệ về xây dựng định mức cấp phối vật liệu sử dụng cát nghiền từ đá vôi, nhưng nếu chưa được ban hành dưới hình thức văn bản quy phạm pháp luật thì kết quả nghiên cứu chưa thể áp dụng thống nhất trong hoạt động quản lý nhà nước và thực tiễn đầu tư xây dựng.

2. Lý do cần có quy định của pháp luật để điều chỉnh quan hệ xã hội

Việc ban hành Quyết định của Ủy ban nhân dân tỉnh là cần thiết nhằm tạo cơ sở pháp lý thống nhất cho việc áp dụng định mức cấp phối vật liệu sử dụng cát nghiền từ đá vôi trong công tác lập, thẩm định, phê duyệt dự toán và quản lý chi phí đầu tư xây dựng trên địa bàn tỉnh.

Quy định này sẽ bảo đảm các cơ quan quản lý nhà nước, chủ đầu tư, tổ chức tư vấn, nhà thầu và các tổ chức, cá nhân có liên quan có cùng căn cứ pháp lý khi xác định chi phí xây dựng, hạn chế việc áp dụng không thống nhất giữa các dự án, nâng cao hiệu quả quản lý chi phí đầu tư xây dựng. Đồng thời tạo

điều kiện thúc đẩy sử dụng cát nghiền từ đá vôi thay thế cát tự nhiên, khai thác hiệu quả nguồn tài nguyên đá vôi của địa phương, giảm áp lực khai thác cát tự nhiên, góp phần bảo vệ môi trường và phát triển bền vững. Việc ban hành Quyết định cũng là cơ sở để đưa kết quả nghiên cứu khoa học đã được nghiệm thu vào thực tiễn quản lý và sản xuất, tránh lãng phí nguồn lực ngân sách đã đầu tư cho nhiệm vụ khoa học và công nghệ.

3. Thẩm quyền ban hành các quy định của pháp luật để điều chỉnh quan hệ xã hội

Tại điểm c khoản 1 Điều 20 Nghị định số 206/2026/NĐ-CP ngày 15/6/2026 của Chính phủ, quy định: “*c) ủy ban nhân dân cấp tỉnh tổ chức xây dựng, ban hành định mức dự toán cho các công tác xây dựng trên địa bàn địa phương nhưng chưa được Bộ Xây dựng, Bộ quản lý công trình xây dựng chuyên ngành ban hành.*”

Sau khi rà soát Thông tư số 38/2026/TT-BXD ngày 26/6/2026 của Bộ trưởng Bộ Xây dựng về ban hành định mức xây dựng cho thấy chưa có định mức cấp phối vật liệu sử dụng cát nghiền từ đá vôi dùng cho bê tông và vữa. Do vậy, việc UBND tỉnh ban hành định mức cấp phối vật liệu sử dụng cát nghiền từ đá vôi trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn là đúng thẩm quyền của Ủy ban nhân dân tỉnh, có căn cứ pháp lý và phù hợp với tình hình thực tiễn của tỉnh.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Trên cơ sở phân tích bối cảnh, thực trạng công tác quản lý chi phí đầu tư xây dựng trên địa bàn tỉnh; các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về phát triển vật liệu xây dựng thay thế, sử dụng tiết kiệm tài nguyên và bảo vệ môi trường. Đồng thời nhằm hoàn thiện cơ sở pháp lý điều chỉnh các quan hệ xã hội phát sinh trong hoạt động lập, thẩm định, quản lý chi phí đầu tư xây dựng, Sở Xây dựng đề xuất xây dựng và ban hành Quyết định của Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Định mức cấp phối vật liệu sử dụng cát nghiền từ đá vôi trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn. Việc ban hành Quyết định sẽ tạo cơ sở pháp lý thống nhất để các cơ quan, tổ chức, cá nhân áp dụng trong quá trình xác định và quản lý chi phí đầu tư xây dựng, góp phần đưa kết quả nghiên cứu khoa học vào thực tiễn, thúc đẩy sử dụng vật liệu thay thế cát tự nhiên, khai thác hiệu quả nguồn tài nguyên đá vôi của địa phương và đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững.

Trên đây là Báo cáo đánh giá thực trạng quan hệ xã hội có liên quan đến dự thảo Quyết định ban hành định mức cấp phối vật liệu sử dụng cát nghiền từ đá vôi trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (B/c);
- Lãnh đạo Sở;
- Đăng Website Sở;
- Lưu VT, QLHT.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Trương Trung Hiếu

